

Tiekartta työvoiman toimialoittaisen ja alueellisen saatavuuden varmistamiseksi - koulutus, kulttuuri ja viestintä -toimialaryhmä

Aika	Torstai 18.8.2022 klo 13.00 – 14.30
Paikka	Microsoft Teams
Osallistujat	Johanna Alatalo, TEM Arto Anetjärvi, Sastamalan koulutuskuntayhtymä Hannu Freund, KT Heikki Holopainen, Sivistystyönantajat Liisa Larja, TEM Pirjo Larm, TEM, sihteeri Juho Peltonen, TEM Elina Pykkänen, TEM, puheenjohtaja Hanna Säntti, TEM
Estyneet	Paula Aaltonen, Kirkon alat Kirsi Heinivirta, JOTPA Marjo Katajisto, Talentia Arja Laitinen, HALI Robert Nyman, Konepäällystöliitto Hanna Takolander, JHL

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Elina Pykkänen avasi kokouksen ja kertoi, että tänään TEM esittelee analyyseja työvoimatilanteesta ja kohtaannosta.

2. TEM alustukset, [esitys](#) löytyy Tiimeristä

Työllisyys ja työvoiman alueellinen liikkuvuus, Juho Peltonen

- Suurin osa toimialaryhmän ammateista on erityisasiantuntija- tai asiantuntijata-son tehtävissä (opettajat); suurin yksittäinen ammattiryhmä on kuitenkin työn-tekijätason lastenhoitotyöntekijät
- Toimialan työllisyyden taso pysytteli likimäärin samana 2010-luvun ajan
- Työllisyyden kehitys on kuitenkin ollut hyvin eriytynyttä alueellisesti: työllisyy- den lasku on ollut huomattavaa etenkin Etelä-Savossa ja Päijät-Hämeessä

- Vaikka toimialan työllisyys ei ole merkittävästi painottunut millekään tietyille alueille, Uusimaa vetää puoleensa etenkin toimialalla työskenteleviä korkeakoulutettuja
- AMK- ja YO-opettajat toiseksi suurin työllisten maahanmuuttoa vastaanottanut ammattiryhmä koko Suomessa toimisto- ja laitossiivoojien jälkeen, muuten maahanmuutto melko vähäistä

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto toimialalla, Liisa Larja

- Avoimia työpaikkoja on auki kuukausi kuukaudelta enemmän
- Työvoimaa rekrytoineista toimipaikoista jo yli 50 prosenttia on kohdannut ongelmia
- Työvoimapulan takia jää syntymättä paljon työpaikkoja
- Samaan aikaan työttömiä työnhakijoita on edelleen runsaasti
- Työvoimapula vai kohtaanto-ongelma?
- Datamalli tarkentaa myös kuvaa työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton tarpeesta
- Datamalli linkittää eri lähteitä ja korjaa datan puutteita
- Julkisessa työnvälityksessä on vain osa avoimista työpaikoista
- Datamalli tarkentaa kuvaa kohtaannosta
- PowerBI demo: Kohtaanto-ongelma on pääasiassa osa-aikaisen ja määräaikaisen työn ongelma
- Yleensä pienemmillä alueilla kysyntä on osa- ja määräaikaista, mutta Koulutus, kulttuuri ja viestintä alalla osa-aikaisuutta on myös kasvukeskuksissa
- Työvoiman saatavuudessa voi olla eroja alueittain, esim. lastentarhanopettajista on kovin pula (Etelä-) Pohjanmaalla
- Kohtaanto-ongelmat korostuvat tyypillisesti ammateissa, jotka kuuluvat palkkahaitarin alapäähän. Kasvatuksen alalla on myös työvoimapula-aloja, kuten lastentarhanopettajat (ja lastenhoitajat).
- Havaintoja keskusteltavaksi
  - Toimialalla suurin työvoimapula on lastentarhanopettajista: työvoimapulan volyymi on 290 henkeä
    - Kuten alalla yleisestikin, lastentarhanopettajien vakanssiaste on matala, mutta työttömiä ei juuri ole
    - Pulan volyymi vaihtelee maakunnittain: Uudellamaalla tarve on suurinta, monessa pienemässä maakunnassa tilanne on enemmän tasapainossa
  - Ulkomaisen työvoiman potentiaalia on lastenhoitotyöntekijöissä ja sitä kautta voisi ehkä saada helpotusta myös lastentarhanopettajien tilanteeseen
  - Koulunkäyntiavustajien keskuudessa työttömyys on suurta ja työvoimasta on ylitarjontaa
    - Voisiko ryhmälle suunnata jatkokoulutustarjontaa?
  - Alalla on paljon ammatteja, joissa työttömyys on suurta ja joiden osajista on ylitarjontaa: esim. muusikot, tutkijat, kuvataiteilijat, näyttelijät.

Keskustelun keskeisimmät nostot

- Liittojen edustajilla on sama käsitys lastentarhanopettajien tilanteesta. Heistä 10 – 15 % on epäpäteviä, jotka ovat aina määräaikaisia, yleensä lastenhoitajia → ketju jatkuu eteenpäin. Koulutuspolut ylitarjontaa-ammateista, esim. lastenhoitajien kouluttaminen työn ohessa lastentarhanopettajiksi, auttaa osittain 2030 työvoimapulaan (muutama tuhat 10.000 henkilön tarpeesta). Työperäinen maahanmuutto ei auta 2030 työvoimapulaan kelpoisuusehtojen takia. Sosionomit eivät ole vuonna 2030 kelpoisia vaka-opettajiksi. Nopeita ratkaisuehdotuksia ja useita toimenpiteitä tarvitaan vaka-alalla → kelpoisuusehtojen ja mitoitusvaatimusten muokkaaminen on nopein, halvin ja helpoin ratkaisu, imago on myös pystyttävä nostamaan.
- Koulutusala on säädeltyä → erilaista kuin muut yksityisalat

- Kansainväliset tutkijat ovat tärkeä ryhmä

3. Seuraava kokous

Keskiviikkona 14.9.2022 klo 10.00 – 11.30, jolloin keskitytään työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Kaikkien tulee miettiä jo etukäteen ehdotuksiaan, tarkempi ohjeistus lähetetään lähiaikoina.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvistä alustuksista ja aktiivisesta keskustelusta ja päätti kokouksen.